

Η ΑΝΕΨΙΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ

Η Ειρήνη Αντρέβνα ήταν ένα ξανθό κορίτσι με γαλάνα μάτια, ηλικίας είκοσιδύο χρονών. Την ημέρα, πήγαινε και παρακολουθούσε μαθήματα στο Πανεπιστήμιο της Πετρούπολεως· το βράδυ πήγαινε συνήθως σε χορούς και στις κοσμικές συγκεντρώσεις. Ήταν όρφανή, και έμενε με μία θεία της σ' ένα μεγάλο σπίτι της Πετρούπολεως.

Όταν, το 1904, κηρύχθηκε ο Ρωσοϊαπωνικός πόλεμος, η Ειρήνη πήγε σε νοσοκομείο κι έμαθε να περιποιείται τους αρρώστους και τους πληγόμενους. Τις ώρες της σχολής της τις περνούσε φτιάνοντας επίδεσμους, κάλτσες και ρούχα, για τους στρατιώτες.

Το 1905, όταν ύπερχρη ή ειρήνη κ' έπηρεχολούθησαν τα γνωστά μεγάλα, και σπουδαία γεγονότα, η Ειρήνη επηρεάστηκε βαθειά από το νέο πνεύμα που άρχισε να επικρατεί στη Ρωσία. Οι τολμηρές έλπίδες και οι μεγάλες προσδοκίες έδωσαν στη σκέψη της νέα κατεύθυνση.

Η Ειρήνη εξακολουθούσε όπως και πριν να πηγαίνει σε κοσμικές συγκεντρώσεις και να λαμβάνει μέρος σε διάφορες πολιτικές συζητήσεις, ιδίως στις συζητήσεις των φοιτητών και όλοι όσοι ελάμβαναν μέρος σ' αυτές τις συζητήσεις άνηκαν στον κύκλο των νέων ιδεών κι ακολουθούσαν το πνεύμα του σοσιαλισμού.

Άλλοι απ' αυτούς ήθελαν να λέγονται «δημοκρατικοί σοσιαλιστάι» κι άλλοι ήθελαν να λέγονται «σοσιαλιστάι επαναστάται» Ένας φοιτητής, ιδιαίτερος φίλος της Ειρήνης, άνηκε στους άκρους αυτούς φανατικότερους επαναστατικούς.

Άλλα κι' αυτή δεν πήγαινε πίσω· η Ειρήνη ήταν εκ φύσεως παράφορος· δεν έχωρνούσε ο νους της συμβιβασμό· ήθελε ή όλα ή τίποτα. Τα βίαια μέσα, την τρομοκρατία και τους φόρους, της φαινόταν ότι δεν έπρεπε να τα λογαριάζουν εκεί όπου ή άφορη ή ήταν μεγάλη και ο σκοπός ευγενής.

Καθώς περνούσε ο καιρός, η Ειρήνη ένθουσιαζότανε με τις νέες ιδέες όλοένα περισσότερο, και τέλος οι επαναστατικοί σοσιαλιστάι άρχισαν να τη θεωρούν ως ένα από τους καλλιότερους όπαδούς του σοσιαλισμού.

Η Ειρήνη εξακολουθούσε να ζή την κανονική της ζωή στην Πετρούπολη, στο σπίτι της θείας της· τα βράδια, γόρουμε όπως και πριν, και κάποτε κάποτε πήγαινε και στο θέατρο· την ημέρα της άρεσε να πηγαίνει σε έκδρομες και στο κυνήγι και να λαμβάνει μέρος στα σπόρ με έλκνυρα και με «κ' υ».

Κανέναν από τους συγγενείς της και από τους παλιούς γνωστούς της δεν ύποπευότανε τις νέες ιδέες της· ξέρανε μόνο πως την ένδιέφεραν τα πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα, άλλ' αυτό το είχε όλος ο κόσμος. Στ' άσπεία, οι φίλοι και φιλενάδες της την κοροϊδούσαν και τη λέγανε «μολοσεβίκα», άλλ' αυτό δεν είχε καμιά σημασία· πολλούς λέγανε «μολοσεβίκοι».

Το Φεβρουάριο 1906, ο θετός της Ειρήνης, ο Στρατηγός Στάϊνμπεργ, ο αδερφός του μακαριτη του πατέρα της, διορίστηκε γενικός διοικητής μιάς γειτονικής βιομηχανικής πόλεως.

Αυτή ακριβώς την εποχή η Ειρήνη ένεγράφη σ' ένα σοσιαλιστικό σωματείο, το επαναστατικό σωματείο των «Μ α ξ ι μ α λ ι σ τ α τ ω ν». Σκοπός του σωματείου αυτού ήταν να σκοτώνουν χωρίς καμία διατίπωση τα πρόσωπα εκείνα που τα θεωρούσαν έχθρους της Ίδέας. Οι «Μαξimalιστάι» μόλις κατεδικάζαν έναν εις θάνατον, έριχναν κλήρο κι' εκείνος που κληρονότανε είχε ύποχρωσει να τον σκοτώσει.

Τον Μάρτιο του 1906, έτυχε να καταδικάσει εις θάνατον ή ένωσις των «Μαξimalιστών» το στρατηγό Στάϊνμπεργ, επειδή ως διοικητής άναγκάστηκε να κατατείλει δια της βίας μερικές ταραχές και πολλοί άνθρωποι εργατικοί ιδίως σκοτώθηκαν.

Ρίξαν κλήρο, κι' ο κληρός έπεσε στην Ειρήνη! Έπρεπε να πάει να σκοτώσει το θείο της, το στρατηγό Στάϊνμπεργ.

Η Ειρήνη άκουσε άτάραχη τη φοβερή έντολή που της άνέθεσαν. Μή μπορώντας να κάνει άλλωώς, έτοιμάστηκε ν' άφιση την Πετρούπολη.

Είπε στη θεία της ότι πήγαινε στη Μόσχα, κι' ότι θάμενε σ' ένα φιλικό της σπίτι.

Από τη Μόσχα δεν άπειχε και πολύ ή πόλις που έμενε ο θετός της. Οι συγγενείς της τη συνάδευσαν ός το σταθμό, και ή Ειρήνη κατώρθωσε να κρύψει θανάσια τη συγκίνησή της.

Όταν έφτασε στη Μόσχα, πήγε ίσα στην πόλι πουόμενε ο θετός της, και κατέλυσε σ' ένα ξενοδοχείο. Από το ξενοδοχείο, έγραψε ένα γράμμα στο θείο της. Στο γράμμα αυτό τουγγρασε ότι είχε έρθει στη Μόσχα για να δει τους συγγενείς της, κι' ότι θα πήγαινε να τον ιδη κι' αυτόν· και την άλλη μέρα έλαβε γράμμα από το θείο της. Της έγραψε πως την περίμενε το μεσημέρι χωρίς άλλο.

Το πρωί, ή Ειρήνη έφυγε από το ξενοδοχείο και κίνησε κατά το σπίτι του διοικητού· στο «μασόν» της είχε κρυμμένη μία μικρή χειροβμβίδα με δυναμιτίδα, που όσο μικρή κι' αν ήταν, μπορούσε όμως να προξενήσει μεγάλη καταστροφή.

Ο θετός της την ύποδέχτηκε με μεγάλη χαρά και καλοσύνη. Ήτανε κοντός μεσόκοπος άνθρωπος—άπο πενήντα ως έξήντα χρονών—με άσπρα μαλλιά, μεγάλο μουστάκι κι' όμορφα σταχιά μά-

τια. Η γυναίκα του είχε πεθάνει, και παιδιά δεν είχε.

Την πήρε και καθίσανε στο ιδιαίτερο σαλονάκι του.

— Ρηνίτσα μου, της είπε μόλις την είδε και την έφίλησε στα δυο μάγουλα έχω χρόνια να σε δω. Άν σεβλεπα άξαφνα, δε θα σε γνώριζα... που να σε γνωρίσω! Έγινες βλέπω, μάτια μου, κοτζάμ κοπέλλα!... όμόρφηνες...

— Τί καλά έκανες που ήρθες... Άλλά γιατί πήγες σ' ό ξενοδοχείο; Έπρεπε ναρχόσουνα εδώ κατ' εύθειαν. Άλλη φορά ναρθής εδώ έδω άμέσως. Και θέλω να σε βλέπω ταχτικά τώρα· κάθε φορά που θα περνάς από δω κοντά, σε θέλω ναρχεσαι να σε βλέπω. Άκουσ; —

— Έλα τώρα, της είπε σε λίγο, πάμε να φάμε. Όταν ήσουνα μικρή σάρεσανε πολύ θυμάμαι οι τηγανίτες... δε χόρταινες ποτέ... το θυμόμωνα αυτό και είπα της μαγειρίσσας να μās φτιάξη. Ξέρει και φτιάινει ώραιές τηγανίτες...

Η Ειρήνη δεν μπορούσε να μιλήσει καλά... Λίγα συχυσιμένα λόγια κατέφερε μόνο να προσφέρει για να τον ευχαριστήσει.

Ο θεός της δεν μπορούσε να κρύψει το θαυμασμό του, δεν μπορούσε να χωνέσει ότι το ψηλό κι' όμορφο κορίτσι πουχε τώρα μπροστά του ήτανε το μικρό ανιψάκι που θυμότανε...

— Μου κάνει καλό που σε βλέπω, της είπε σε λίγο. Δεν περνάμε ξέρεεις καθόλου καλά εδώ· δεν φαντάζεσαι... δε βρίσκουμε μās στιγμής ήσυχία· και κανείς δεν εινε ποτέ ευχαριστημένος. Έχουμε καμιά δεκαπενταριά κόμματα στην πόλη μας, που τρώγονται όλη την ώρα άναμεταξύ τους σαν τα σκυλιά. Είνε επαναστάται, επαναστατικοί σοσιαλιστάι, δημοκρατικοί σοσιαλιστάι, άδύλλατοι σοσιαλιστάι, μαξιμλιστάι, μινικμιστάι· έπειτα είν' οι έμποροι, οι φοιτητάι, οι Έβραίοι...

Όλοι αυτοί τσαώνονται όλη μέρα, και βάζουν έπειτα έμένα να τους βρωθό το δικό· κι' αν κατορθώνει κανείς να κρατήσει την τάξη, τί άμοιβή έχει από την Κυβέρηση; Τίποτα άπολύτως... Νά, προχτές, μερικοί απ' αυτούς κ' ινανε μιά συγκέντρωση στο δρόμο, μαζέψανε κάτι άλίανια, και άρχισανε να τραγουδάνε τον έθνικό μας ύμνο· έπειτα πήγαινε να βάλουνε κρατιά στο σχολείο. Κι' εγώ άναγκάστηκα να πάω ο ίδιος να τους μιλήσω, και με μεγάλη δυκολία κατώρθωσα να τους διαλύσω.

Η Ειρήνη κνιτούσε το θείο της και χαμογελούσε βεβιασμένα... Τόβρισε δύσκολο να μιλήσει. Άλλά ο θεός της της μιλούσε χαρούμενα όλοένα, κι' έτσι δεν άναγκάστηκε να πη αυτή πολλά πράγματα. Της είπε για τίς έκλογές που θα γινότανον σε λίγο, για τα έργα που έπαίζαν στα θέατρα της Πετρούπολεως και της Μόσχας, για την κοσμική κίνησι, την φιλολογία, κι' ένα σωρό άλλα πράγματα.

Όταν τελειώσανε, της είπε.

— Μισή ώρα μόνο θα μπορέσω να καθίσω άκόμα μαζί σου, έχω δουλειά. Την πήρε κατόπι στο σαλονάκι του, κι' έβαλε μία πλάκα στο φωνογράφο.

— Αυτός ο φωνογράφος, της είπε, είνε ή μόνη μου παρηγοριά. Όταν είμαι κουρασμένος, μάρσει νακούω μία πλάκα Όπερας. Αυτή ή πλάκα πουβάλα είνε του Καρούτσο, Cavalleria Rusticana.

Είπανε πολλά ακόμα, κι' ή ώρα πέρασε. Ο στρατηγός κνιτάξε το ρολόι του κι' είπε στην άνεψιά του.

— Τώρα, παιδί μου, θέλω να σου μιλήσω σοβαρά. Είμαι μόνο μου στον κόσμο· κι' έσύ γονείς δεν έχεις, μου φαίνεται λοιπόν πως είμαι σαν πατέρας σου, και γι' αυτό θέλω και αν να με θεωρείς σαν πατέρα σου. Θέλω λοιπόν ναρχεσαι να σε βλέπω ταχτικά· κι' αν σου τύχη ποτέ καμιά στενοχωρία, θέλω να μου τά λές όλα έλεύθερα. Κι' εγώ θάμαι πάντα πρόθυμος να κάνω για σένα ότι μπορώ. Πρέπει να ξέρεις, μικρή μου Ρήνα, πως σ' αγαπώ πολύ, πάρα πολύ. Η ώρα όμως πέρασε και πρέπει να σ' άφισω...

Την έφίλησε και στα δυο μάγουλα, της σταύρωσε το πρόσωπο και της είπε:

— Ο Θεός να σ' ευλογήσει, παιδί μου. Άντε τώρα, πήγαινε στο καλό. Και με το καλό να σε ξαναδούμης.

Η Ειρήνη έφυγε, κι' ο στρατηγός χτύπησε το κουδούνι· ήρθε ο ύπασπιστής του, κι' άρχισανε οι δυο μαζί τη δουλειά τους.

Δέκα λεπτά άργότερα, μιά μεγάλη έκρηξις άναστάτωσε τη συνοικία που βρισκότανε το ξενοδοχείο όπου είχε καταλύσει ή Ειρήνη. Άντρέβνα, Μή μπορώντας να σκοτώσει τον καλό θείο της, ή Ειρήνη είχε φύγει άπρακτη. Άλλά δεν είχε καμιά θέσι πεισι στους επαναστατικούς κνκλους της Ρωσίας· είχε θυσιάσει την επαναστατική τιμή της, στη ζωή του θείου της. Μή μπορώντας να ζήσει έτσι, ή Ειρήνη άποφάσισε ν' αυτοκτονήσει, και μόλις έφτασε κοντά στο ξενοδοχείο, έριξε τη χειροβμβίδα της. Εύτυχώς, ο δρόμος ήταν έρημος, έκείνη την ώρα, και δε σκοτώθηκε κανένας άλλος εκτός απ' αυτήν.

Πήγαινε στο κυνήγι.